

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

સોહન લાલ ગુપ્તા (મૃત) તેમના કાનુની વારસદારો અને અન્યો દ્વારા

વિરુદ્ધ

સુશ્રી આશા દેવી ગુપ્તા અને અન્યો

સપ્ટેમ્બર ૧, ૨૦૦૩

[વી. એન. ખરે, સીજે. અને એસ. બી. સિન્હા, જે.]

આર્બિટ્રેશન એક્ટ, ૧૯૪૦

મધ્યસ્થીની કાર્યવાહી- વ્યાજબી તક-સમજો, દરેક પક્ષ વ્યાજબી તક મેળવવા માટે હકદાર છે-જો કે, પક્ષને નિરંકુશ અધિકાર નથી-મધ્યસ્થીને સુનાવણીનું સંચાલન કરવાનો અને તેના અનુસરણમાં નિર્દેશો આપવાનો અધિકાર છે- ચોક્કસ તારીખ, સમય અને સ્થળ પર હાજર રહેવાનો નિર્દેશ કાયદાની

જરૂરિયાતનું પૂરતું પાલન હશે-પક્ષને સલાહ લેવાનો આગ્રહ રાખવાનો કોઈ સંપૂર્ણ અધિકાર નથી-મધ્યસ્થીની વિવેકબુદ્ધિમાં બાબત અને અદાલત માત્ર હકારાત્મક દુરુપયોગની સ્થિતિમાં દાખલ કરશે-પક્ષ કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોનું ઉદ્ધંધન કરવાનો દાવો કરે છે કે કોઈ યોગ્ય નોટિસ પ્રાપ્ત થઈ નથી-સમજો, પક્ષ માત્ર નહીં તે બતાવવાની જરૂર છે યોગ્ય નોટિસ આપવામાં આવી ન હતી પણ તે બતાવવા માટે કે ગંભીર પૂર્વગ્રહ હતોતેના કારણે-હકીકતો અને સંજોગોમાં, મધ્યસ્થીની કાર્યવાહીમાં ભાગ લેવાની વ્યાજબી તક આપવામાં આવી હતી-કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતો-વહીવટી કાયદો.

જૂથો વચ્ચે તેમજ એક જ જૂથના પરિવારના સભ્યો વચ્ચે પણ વિવાદો અને મતભેદો ઉભા થયા હોવાથી, કેટલાક વિવાદોને એકમાત્ર મધ્યસ્થીને મોકલવા માટે એક સમજૂતી કરવામાં આવી હતી. મધ્યસ્થીએ બે પુરસ્કારો આપ્યા હતા, એક સંચયી ૫૦ ટકાના વિભાજન માટે અને બીજો જુ જૂથના પરિવારના સભ્યો વચ્ચે વિભાજન માટે.એસ સહિત જુ જૂથના સાત સભ્યોએ ઉપરોક્ત પુરસ્કારો સામે વાંધો ઉઠાવ્યો હતો. એકલ ન્યાયાધીશે આ ચુકાદાને આધાર પર રદ કર્યો હતો કે એસ ને કોઈ વ્યાજબી નોટિસ આપવામાં આવી ન હતી જે કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોનું ઉદ્ધંધન છે અને પક્ષકારો પાસેથી પત્ર માંગવામાં મધ્યસ્થીનું વર્તન કે તેઓ તેનો એવોર્ડ સ્વીકારશે તેવી અપેક્ષાએ એવોર્ડને સંવેદનશીલ બનાવે છે.અપીલકર્તાઓ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અપીલને ડિવિઝન બેન્ચે ફગાવી દીધી હતી.તેથી, આ અપીલ.

અપીલકર્તાએ દલીલ કરી હતી કે તમામ પક્ષોને નોટિસ જારી કરવામાં આવી હતી અને કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં S ને વ્યાજબી નોટિસનું અનુમાન લગાવવું જોઈએ; કે S અગાઉ વિવિધ તારીખોએ મધ્યસ્થી સમક્ષ હાજર થયો હતો; કે તમામ વાંધાજનક હિતોનું મધ્યસ્થી સમક્ષ પૂરતું પ્રતિનિધિત્વ કરવામાં આવ્યું હતું કારણ કે અન્ય વાંધાજનક પક્ષોએ મધ્યસ્થીની કાર્યવાહીમાં ભાગ લીધો હતો; અને પક્ષકારોને મધ્યસ્થીનો પત્ર કે તેઓ ચુકાદાને પડકારશે નહીં તે પક્ષકારોને પત્ર માંગતો હતો તે મધ્યસ્થીની કાર્યવાહીને દૂષિત કરતો નથી.

અપીલ મંજૂર કરતા કોર્ટે

ઠેરવ્યું કે :I. આ સંબંધમાં કોઈ વિવાદ ન હોઈ શકે

કાયદાની દરખાસ્ત કે પક્ષો તેમનો કેસ મૂકવાની વ્યાજબી તક મેળવવા માટે હકદાર હશે. વ્યાજબી તક ઊભી કરવા માટે, નીચેની શરતોનું પાલન કરવું જરૂરી છે:(I) દરેક પક્ષને નોંધ હોવી જોઈએ કે સુનાવણી થવાની છે; (ii) દરેક પક્ષને તેના સલાહકારો અને સાક્ષીઓ સાથે સુનાવણીમાં હાજર રહેવાની વ્યાજબી તક હોવી જોઈએ; (iii) દરેક પક્ષને સમગ્ર સુનાવણી દરમિયાન હાજર રહેવાની તક હોવી જોઈએ; (iv) દરેક પક્ષે સુનાવણીમાં હાજર રહેવાની વ્યાજબી તક હોવી જોઈએ.

પોતાના કેસના સમર્થનમાં પુરાવા અને દલીલ રજૂ કરવાની વ્યાજબી તક છે:(v) દરેક પક્ષને તેના સાક્ષીઓની ઉલટ તપાસ કરીને, પુરાવાઓને રદિયો આપીને અને મૌખિક દલીલને સંબોધિત કરીને તેના વિરોધીના કેસને ચકાસવાની વ્યાજબી તક હોવી જોઈએ; (vi) સુનાવણી, જ્યાં સુધી વિપરીત સ્પષ્ટ રીતે સંમત ન થાય ત્યાં સુધી, તે પ્રસંગ હોવો જોઈએ કે જેના પર પક્ષો તેમના સંપૂર્ણ પુરાવા અને દલીલ રજૂ કરે.[૨૬૩-F, ૨૬૫-૮-F]

મોન્ટ્રોઝ કેનલ ફૂડ્સ લિમિટેડ વિ. એરિક વેલ્સ (મર્ચન્ટ્સ) લિમિટેડ., [૧૯૬૫] ૧ લોઈફ્સ, રિપોર્ટ ૫૯૭; હેનરી સધર્ન લિમિટેડ વિ. નોર્વિચ યુનિયન લાઈફ ઇન્શ્યોરન્સ સોસાયટી, (૧૯૯૨) ૩૧ ઈ. જી. ૭૦૧ નો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે.

આબિટ્રેશન રૂમની આવૃત્તિ પર રસેલ, ફકરો ૫-૦૫૩ નો સંદર્ભ આપવામાં આવ્યો છે.

૨. પક્ષને નિરંકુશ અધિકાર હોતો નથી. મધ્યસ્થી માત્ર પક્ષને પ્રક્રિયાગત આદેશો અને નિર્દેશોનું પાલન કરવા માટે કહી શકતો નથી, જેમાં રજૂઆત અને પુરાવાના સમય અને વિષયવસ્તુની મર્યાદા લાદવાનો સમાવેશ થાય છે, પણ મધ્યસ્થીને સુનાવણીનું સંચાલન કરવાનો અધિકાર પણ છે.જો લવાદે લવાદની કાર્યવાહીનું

સંચાલન કરવાનું હોય, તો તે પક્ષકારોને ચોક્કસ તારીખ, ચોક્કસ સમય અને ચોક્કસ સ્થળ પર હાજર રહેવાનો નિર્દેશ આપવાનો હકદાર રહેશે, જે કાયદાની જરૂરિયાતનું પૂરતું પાલન હશે. પક્ષને દરેક બાબતમાં તેની સુવિધા માટે સલાહ લેવાનો આગ્રહ રાખવાનો કોઈ સંપૂર્ણ અધિકાર નથી. આ બાબત મધ્યસ્થીની વિવેકબુદ્ધિમાં છે અને કોર્ટ માત્ર સકારાત્મક દુરુપયોગની સ્થિતિમાં જ દરમિયાનગીરી કરશે. જો કોઈ પક્ષ યોગ્ય નોટિસ આપ્યા પછી હાજર ન રહેવાનું પસંદ કરે છે, તો તેની ગેરહાજરીમાં કાર્યવાહી યોગ્ય રીતે ચાલુ રહી શકે છે.

[૨૬૪-F, ૨૬૬-B, C, ૨૬૬-E, F]

મોન્ટ્રોઝ કેનલ ફૂડ્સ લિમિટેડ વિ.એરિક વેલ્સ (મર્ચન્ટ્સ) લિમિટેડ, (૧૯૬૫)
૧ લોઈડ્સ રિપોર્ટ ૫૯૭ અને બ્રિટિશ ઓઈલ એન્ડ કેક મિલ્સ લિમિટેડ વિ.હોરેસ બેટિન એન્ડ કંપની લિમિટેડ, (૧૯૨૨) ૧૩ L L રેપ. ૪૪૩, નો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે.

આબિટ્રેશન રૂમી આવૃત્તિ પર રસેલ, ફરર ૫-૦૫૪ અને ૫-૦૫૭ નો ઉલ્લેખ કરે છે.

૩.૧ કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતો, તે તુરંત છે, ન હોવા જોઈએ. ખૂબ દૂર ખેંચાય છે અને તેને સીધા જાકીટ સૂત્રમાં મૂકી શકાતું નથી. આપેલ કેસમાં પક્ષે માત્ર એ જ બતાવવું જરૂરી ન હોવું જોઈએ કે તેની પાસે યોગ્ય નોટિસ ન હતી જેના પરિણામે

કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોનું ઉલ્લંઘન થયું હતું, પણ તે પણ બતાવવું જોઈએ કે તે ગંભીર રીતે પૂર્વગ્રહયુક્ત હતો. (૨૬૭-સી, ડી]

મેનેજિંગ ડિરેક્ટર, ઈસીઆઈએલ વિ. બી. કરુણાકર, (૧૯૯૩) ૪ એસસીસી ૭૨૭ અને યુ. પી. આવાસ એવં વિકાસ પરિષદ વિ. જ્ઞાન દેવી (મૃત) એલ. આર. અને અન્ય દ્વારા, (૧૯૯૫) ૨ સેક ૩૨૬, અનુસર્યા.

બોર્ડ ઓફ માઈનિંગ એક્ઝામિનેશનના ચેરમેન અને ચીફ ઇન્સ્પેક્ટર ઓફ માઈન્સ અને એન. આર. વિ.રામજી, [૧૯૯૭) ૨ એસસીસી ૨૫૬; આર. એસ. દાસ વગેરે વિ.યુનિયન ઓફ ઇન્ડિયા અને અન્યો (૧૯૮૬) સપ.એસસીસી ૬૧૭; સ્ટેટ બેંક ઓફ પટિયાલા વિ. એસકે. શર્મા, [૧૯૯૬) ૩ એસ. સી. સી. ૩૫૬; ભારત સંઘ અને અન્યો અન્ય. વી.આનંદ કુમાર પાંડે અને અન્યો ઓઆરએસ., (૧૯૯૪) ૫ એસસીસી ૬૬૩; એમસી. મેહતા વિ. યુનિયન ઓફ ઇન્ડિયા એન્ડ ઓઆરએસ. (૧૯૯૯) ૬ એસ. સી. સી. ૨૩૭; ગ્રેફાઈટ ઇન્ડિયા લિમિટેડ અને અન્યો એન. આર., વિ. દુર્ગાપુર પ્રોજેક્ટ લિમિટેડ અને અન્યો અન્યો, [૧૯૯૯) ૭ એસ. સી. સી. ૬૪૫; અલીગઢ મુસ્લિમ યુનિવર્સિટી અને અન્યો અન્યો વિ. મન્સૂર અલી ખાન, [૨૦૦૦] ૭ સેક્ટર ૫૨૯; અને અન્યો યુ. પી. રાજ્ય. વી.હરેન્દ્ર અરોરા અને એ. એન. આર., [૨૦૦૧] ૬ એસ. સી. સી. ૩૯૨ પર આધાર રાખ્યો હતો.

D.L.Miller અને કંપની લિમિટેડ v. દલુરામ ગોગનમુલ, AIR (૧૯૫૬) કલકત્તા ૩૬૧; ખેતાન (ઇન્ડિયા) લિમિટેડ અને અન્યો ઓઆરએસ વિ. ભારત સંઘ અને અન્ય, કેલ એલ. ટી. (૧૯૯૯) ૨ એચ. સી. ૪૭૮ નો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે.

વહીવટી કાયદો ૮ મી આવૃત્તિ. વિલિયમ વેડ અને ક્રિસ્ટોફર ફોર્સાથ દ્વારા પી. ૪૯૧ પર ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે.

૩.૨ કુદરતી ન્યાયના ઉદ્ધંધનની ફરિયાદ કરનારા દરેક પક્ષે તેમને કુદરતી ન્યાયના અસ્વીકારમાં મધ્યસ્થી ટ્રિબ્યુનલના ગેરવર્તણૂકને સાબિત કરવી પડશે. તેણે તે બતાવવું જ પડશે અન્યથા તે પોતાનો કેસ રજૂ કરવામાં અસમર્થ હતો જે દર્શાવે છે કે બાબતો તેના નિયંત્રણની બહાર હતી અને તેને યોગ્ય રીતે આપવામાં આવેલી તકનો લાભ લેવામાં તેની પોતાની નિષ્ફળતાને કારણે નહીં. (૨૭૧- જી-એચ]

રેનુસાગર પાવર કંપની લિમિટેડ વિ. જનરલ ઇલેક્ટ્રિક્સ કંપની, AIR (૧૯૯૪) SC C ૮૬૦ પર આધાર રાખ્યો હતો.

મિનિમેટલ્સ જર્મની જી. એમ. બી. એચ. ફર્કો સ્ટીલ લિમિટેડ, (૧૯૯૯)

૧ ઓલ ઈ. આર. (કોમન) ૩૨૫ નો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે.

૪. આબિટ્રેશનની કાર્યવાહીની વિગતો સ્પષ્ટપણે દર્શાવે છે કે એસ પાસે માત્ર આબિટ્રેશનની કાર્યવાહીની જાણ જ નહોતી પરંતુ દિવસો પછી તેમાં સક્રિય ભાગ પણ લીધો હતો. મધ્યસ્થી દ્વારા ૧૨.૫.૧૯૭૬ તારીખનો પરિપત્ર પત્ર જારી કરવામાં આવ્યો હતો જેથી સાવચેતીની સૂચના આપવામાં આવે કે મધ્યસ્થતાની કાર્યવાહી કોલકાતામાં હાથ ધરવામાં આવશે અને ચાલુ રહેશે. એસ એવું નથી કહેતો કે તેને ૧૨.૫.૧૯૭૬ તારીખનો પરિપત્ર પત્ર મળ્યો નથી. તેમણે એવો દાવો કર્યો ન હતો કે ઉપરોક્ત તારીખો તેમને અનુકૂળ ન હતી. એસ એવું નથી કહેતા કે તેમને ૧૫.૬.૧૯૭૬ અથવા પછીની કોઈપણ તારીખે હાજર થવામાં મુશ્કેલી પડી હતી અને તેમણે મોકૂફી માટે કહ્યું હતું. જેમ કે મધ્યસ્થી તરફથી ઉપરોક્ત પરિપત્ર પત્ર પ્રાપ્ત થયો હોવા છતાં, તેણે પોતાની જાતે ૮.૬.૧૯૭૬ પર પોતાને ઉપલબ્ધ કરાવવાનું પસંદ કર્યું ન હતું, મધ્યસ્થીએ તેને ૧૨.૬.૧૯૭૬ તારીખનો તાર મોકલ્યો. આ તાર પુષ્કળ પ્રમાણમાં મોકલવામાં આવ્યો હતો. [૨૬૫-G-H, ૨૬૬-C, D]

૫. મધ્યસ્થીએ પક્ષકારોને તેમના ચુકાદા પર સવાલ ન ઉઠાવવા માટે તેમને પત્ર જારી કરવા કહ્યું હતું તે આધાર એ ચુકાદાને રદબાતલ નહીં કરે કારણ કે તેના પર

કાર્યવાહી કરવામાં આવી ન હતી અને હકીકતમાં કોઈ પત્ર જારી કરવામાં આવ્યો ન હતો. મધ્યસ્થીએ વિવાદોની ચોક્કસ પ્રકૃતિને ધ્યાનમાં રાખીને અને તમામ વિવાદોનો અંત આવે તે જોવા માટે આમ કર્યું હોવું જોઈએ.[૨૭૨-C]

૬. કેસની હકીકતો અને સંજોગોને ધ્યાનમાં રાખીને, એસ. એચ. ને મધ્યસ્થીની કાર્યવાહીમાં ભાગ લેવાની યોગ્ય તક નકારવામાં આવી હોવાનું કહી શકાય નહીં.મધ્યસ્થી દ્વારા આપવામાં આવતા ચુકાદાને અદાલતનો નિયમ બનાવવામાં આવે છે.એવોર્ડ દ્વારા આવરી લેવામાં આવેલી મિલકત સંબંધિત કોઈપણ વ્યવહાર વર્તમાન નિર્ણયને આધિન રહેશે.[૨૭૨-૮, ૨૭૪-૮]

સિવિલ અપેલેન્ટ જ્યુરિડિક્શન:

સિવિલ અપીલ નંબર ૨૮૦૯/૧૯૭૯.

૧૯૭૮ ના એ. નંબર ૨૪૧ માં કલકત્તા હાઈકોર્ટના ૧.૮.૭૯ ના ચુકાદા અને આદેશમાંથી.

સાથે

સી. એ. નં. ૨૮૧૦/૭૯ સી. પી. (C) ૧૯૯૮નો નંબર ૪૮૪

માં

સી. એ. નં. ૨૮૦૯/૭૯.

ભાસ્કર પી. ગુપ્તા, જે. પી. ગોયલ, આર. કે. મહેશ્વરી, ઋષિ મહેશ્વરી, સુશ્રી શૈલી ભસીન મહેશ્વરી, રાજ કુમાર કૌશિક, મિસ. જે. બી. ડી. એન્ડ કંપની, (એન. પી.), પારિજાત સિંહા, રામેશ્વર પ્રસાદ ગોયલ કે. કે. ગુપ્તા, વરિંદર કુમાર શર્મા, બિજન કુમાર ઘોષ, બી. પી. સુભા, બી. પી. નિર્ભય, શ્રીશ કુમાર મિશ્રા (એન. પી.), ગૌરવ કે. બેનર્જી, કૌશિક માંડા!, શ્રીમતી સંગીતા માંડા!, કપિલ ચૌધરી, સુશ્રી જયશ્રી સિંહ, સુશ્રી સ્વાતિ સિંહા, સુશ્રી સંધ્યા ગોસ્વામી (એન. પી.), તરુણ જોહરી, અરવિંદ કુમાર, સુશ્રી જયા, સી. એસ. અશરી, પી. ડી. શર્મા, વિજય કુમાર શર્મા સામાવાળા નંબર ૧૧ માટે પેરોન, સેન્ટિલ જગદીશન, વી. રામસુબ્રમણ્યમ, જે. પી. પાંડે, ડી. એન. મિશ્રા, ઉમા દત્તા (એન. પી.), ચિત્રાસામી (એન. પી.), અરુણ અગ્રવાલ, પદ્મવ સક્સેના અને રાવ રણજીત (એન. પી.) એ ૯ પેરિંગ પક્ષો હતા.

કોર્ટનો ચુકાદો આના દ્વારા આપવામાં આવ્યો હતો

એસ. બી. સિંહા, જે.:મધ્યસ્થી દ્વારા વ્યાજબી નોટિસ શું છે તે આ અપીલમાં સામેલ પ્રશ્ન છે જે તારીખ ૧.૩ ના ચુકાદા અને હુકમનામાથી ઉદ્ભવે છે. ૧૯૭૯ કલકત્તા હાઈકોર્ટની ડિવિઝન બેન્ચે એક વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા આબિટ્રેશન એવોર્ડને રદ કરીને પસાર કરાયેલા આદેશને સમર્થન આપ્યું હતું.

આ બાબતની મૂળભૂત હકીકત વિવાદમાં નથી. વ્યક્તિઓના બે જૂથો-એક ગુપ્તા અને અન્ય શર્માઓ-પાસે ત્રણ કંપનીઓ, છ મર્યાદિત કંપનીઓ, એક ટ્રસ્ટ અને અન્ય જંગમ અને સ્થાવર મિલકતો સહિત અનેક મિલકતો હતી. બંને જૂથો પાસે ૫૦ ટકા શેર્સ હતા. ગુપ્તા અને શર્મા જૂથોના પરિવારના સભ્યોને ઘણા અથવા કેટલાક વ્યવસાયો અને પેઢીઓમાં રસ હતો. ગુપ્તા જૂથનું પારિવારિક વૃક્ષ નીચે મુજબ છે:

ગુપ્તા જૂથની સામાન્ય કોષ્ટક

I II III IV

દુલીચંદ (મૃત) સીતા રામ (૧.૧૨.૭૫ પર મૃત્યુ પામ્યા) બાલપ્રસાદ શ્રીલાલ
(મૃત) = બસંતી = અનારી

||||

||||

(૧) | (૨) (૩) || (૧) (૨) (૩)

----- ||

|||||||

મોતીલાલ બ્રિજમોહન સોહનલાલ | કૈલાશ વિનોદ અરુણ

=કાપૂરી = પદ્મ ગાયત્રી || = પુષ્પ = મંજુલા

|||

જેમ કે | હોક ||

||

||

||

||

----- |

|||||

રામબાબૂ હરિ પી. ડી. પ્રેમ ઓમ પ્રકાશ કમલ |

=રાધા = શકુંતલા = આશા |

|

|

|

|||

નિરંજન બનવારી ઘનશ્યામ

=કમલા = વિધા = રેણુ

બે જૂથો વચ્ચે અને એક જ જૂથના પરિવારના સભ્યો વચ્ચે પણ વિવાદો અને મતભેદો ઊભા થયા પછી, કેટલાક વિવાદોને શ્રી બી. જે. ભિડેની મધ્યસ્થીમાં મોકલવા માટે એક કરાર કરવામાં આવ્યો હતો. આ કરારના ભૌતિક ભાગો નીચે મુજબ છે:

"૧. અહીં પક્ષકારો આથી સંમત થાય છે કે પક્ષકારો અથવા તેમના પ્રતિનિધિઓ વચ્ચેના તમામ વિવાદો સંબંધિત અથવા સંબંધિત અથવા સંબંધિત અથવા પક્ષકારો દ્વારા કરવામાં આવેલ કોઈપણ કાર્ય અથવા તેમના સંબંધિત અધિકારો, ફરજો અને જવાબદારીઓ અથવા તેમના અમલીકરણ જે પક્ષો વચ્ચે અસ્તિત્વમાં છે અને અન્ય વિવાદો અને મતભેદો કે જે પક્ષો વચ્ચે હવે પછી ઊભી થઈ શકે છે અને પક્ષો દ્વારા અથવા તેમાંથી કોઈ એક દ્વારા તેમનો ચુકાદો આપતા પહેલા મૂકવામાં આવે છે તે અંગેના મતભેદો શ્રી પી. જે. ભિડે ઉર્ફે પુરુષોત્તમ જગન્નાથ ભિડેના ચુકાદા અને અંતિમ નિર્ણયને સંદર્ભિત કરવામાં આવે છે. તેઓ શ્રી જે. વી. ભિડેના પુત્ર છે, જેઓ નં. પી-૩૯૦ કીતોલા લેન, કલકત્તા-૨૯ ખાતે રહે છે.

૨. કહેવાતા મધ્યસ્થીને ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ અથવા અન્ય કોઈ વ્યક્તિ અથવા વ્યક્તિઓ દ્વારા કહેવાતા પેઢીઓ અને/અથવા કંપનીઓ અને/અથવા અસ્કયામતોના ખાતાઓની તપાસ, નિરીક્ષણ અને/અથવા ઓડિટ કરવાની સત્તા હશે.
૩. કે કથિત મધ્યસ્થીને કાયદા અનુસાર મધ્યસ્થતાની કાર્યવાહી હાથ ધરવા માટે પોતાની પ્રક્રિયા ઘડવાની અને નિર્ધારિત કરવાની સત્તાઓ હશે.
૪. કે જો અન્ય પક્ષ તેની સમક્ષ હાજર રહેવા માટે વ્યાજબી સૂચના આપ્યા પછી નિષ્ફળ જાય તો ઉપરોક્ત મધ્યસ્થીને એકતરફી કાર્યવાહી કરવાની સત્તા હશે.
૫. કહેવાતા મધ્યસ્થીને અહીંના કોઈપણ પક્ષ પાસેથી કોઈપણ કાગળ, દસ્તાવેજો અને/અથવા માહિતી માંગવાની અને તેને રજૂ ન કરવા બદલ પ્રતિકૂળ તારણ કાઢવાની સત્તા હશે.
૬. કે ઉપરોક્ત મધ્યસ્થી કોઈપણ સ્રોતમાંથી પ્રાપ્ત માહિતી, દસ્તાવેજો, કાગળોનો ઉપયોગ કરવા માટે સ્વતંત્ર રહેશે, જો તે તેમને આ બાબત સાથે સુસંગત માને અને આ સંબંધમાં તેનો નિર્ણય અંતિમ રહેશે.

૭. મધ્યસ્થીને પોતાનો ચુકાદો આપતી વખતે સંદર્ભ હેઠળની બાબતમાં તેના વ્યક્તિગત જ્ઞાનને લાગુ કરવાની અને તેનો ઉપયોગ કરવાની સત્તા હશે.
૮. મધ્યસ્થીને ખર્ચ ચુકવવાની અને પક્ષકારો પાસેથી પોતાની ફી અને ચાર્જ, ઓડિટ ચાર્જ અને/અથવા અન્ય ચાર્જ માટે તે યોગ્ય અને યોગ્ય લાગે તે રીતે સમયાંતરે થાપણો માંગવાની સત્તા હશે.
૯. કે કથિત મધ્યસ્થીને તેના નિશ્ચય અને ચુકાદા માટે કોઈ તર્ક આપવાની જરૂર રહેશે નહીં.
૧૦. કે ઉપરોક્ત મધ્યસ્થીને મધ્યસ્થીની કાર્યવાહીની પેન્ડન્સી દરમિયાન બેંકિંગ ખાતાના સંચાલન માટેના નિર્દેશ સહિત ઉપરોક્ત પેઢી અને/અથવા કંપનીઓના વ્યવસાયને ચલાવવા માટે નિર્દેશો આપવાની સત્તા હશે.
૧૧. તે કે ઉપરોક્ત મધ્યસ્થી પાસે ઉપરોક્ત પેઢીઓ અને/અથવા કંપનીઓની તમામ અસ્કયામતો, સ્થાવર મિલકતો, જંગમ અથવા સ્થાવર મિલકતો પર સંપૂર્ણ સત્તા અને નિયંત્રણ હશે અને તેમની પાસે તેમના વિવેકબુદ્ધિથી, ઉપરોક્ત પેઢીના સારા અને લાભ માટે તેમાંથી કોઈપણનો નિકાલ કરવાની સત્તા પણ હશે.

૧૨. *** **

૧૩. મધ્યસ્થીને વિવિધ ભાગીદારી પેઢીઓના વિસર્જનનો આદેશ આપવાની અને આવા વિસર્જનની અસર કઈ તારીખથી થશે તેનું નામ આપવાની તેની સંપૂર્ણ વિવેકબુદ્ધિથી સત્તા હશે. તે ભાગીદારીની અસ્કયામતોની વસૂલાત અને જવાબદારીઓનું વિસર્જન કરવાની રીત પણ પ્રદાન કરી શકે છે અને કાંતો ભાગીદારોમાંથી કોઈ એક દ્વારા અથવા મધ્યસ્થી દ્વારા નામ આપવામાં આવેલા પ્રાપ્તકર્તા દ્વારા કરાયેલ એવોર્ડ દ્વારા ચૂકવણી કરી શકે છે.તે એ પણ આપી શકે છે કે કયા જૂથોમાંથી કોણ વ્યવસાય ચાલુ રાખવા માટે હકદાર રહેશે અને કિંમત, પદ્ધતિ, ચુકવણી, વળતર અને અન્યથા કઈ શરતો પર રહેશે.અને તે તેના એવોર્ડને સંપૂર્ણ અસર આપવા માટે જરૂરી તમામ સૂચનાઓ, કાર્યો અને દસ્તાવેજોના દરેક પક્ષકારોના અમલનો નિર્દેશ આપી શકે છે.

૧૪. આ કરારના પંદર દિવસની અંદર દરેક જૂથો તેમાંથી કોઈ એકને અને ઉપરોક્ત મધ્યસ્થીને તેના તમામ દાવાઓ અને તેની તમામ ચીજોના લેખિતમાં દાવાનું સંપૂર્ણ અને ચોક્કસ નિવેદન તમામ

ચૂકવણીઓ, પ્રતિદાવાઓ અને કપાત માટે ક્રેડિટ આપતા અને દરેક પૃષ્ઠના ઓછામાં ઓછા અઢી ઇંચનું માર્જિન છોડીને પહોંચાડશે અને તે જ સમયે ઉપરોક્ત ખાતાને સમજાવવા માટે જરૂરી હોય તેવા તમામ કરારો, દસ્તાવેજો અને તેના કાગળો પહોંચાડશે.

૧૬. આ જ માર્ગ અપનાવવામાં આવશે અને તેમાંના કોઈ પણ પક્ષ દ્વારા તેમની માંગણીઓ સામે મુકવામાં આવેલા મુકદ્દમા અથવા પ્રતિદાવા સાથે સંબંધિત હશે.

૧૭. મધ્યસ્થી એવા હિસાબનીશને નિયુક્ત કરવા માટે સ્વતંત્ર રહેશે, જેમની તપાસ માટે તેઓ આથી ઉદ્દેખિત બાબતો સાથે સંબંધિત એવો હિસાબ રજૂ કરી શકે છે, જે તેમને યોગ્ય લાગશે. અને ઉપરોક્ત મધ્યસ્થી આવા એકાઉન્ટન્ટ દ્વારા આપવામાં આવેલા ખાતાના કોઈપણ નિવેદન પર તેની ચકાસણી કરવા માટે બંધાયેલા વગર કાર્યવાહી કરી શકે છે.

૧૮. મધ્યસ્થી પાસે તેની સાથે બેસવા માટે કાનૂની મૂલ્યાંકનકાર હોઈ શકે છે અને તે આવા મૂલ્યાંકનકારની સલાહ હેઠળ કાર્ય કરી શકે છે.

૧૯. મધ્યસ્થી કાર્યવાહીના કોઈપણ તબક્કે સંદર્ભ દરમિયાન ઉદ્ભવતા કોઈપણ પ્રશ્ન પર વકીલ અથવા અદાલતના અભિપ્રાય માટે કેસ જણાવવા માટે સ્વતંત્ર રહેશે અને આ રીતે લેવામાં આવેલા અભિપ્રાય પર કાર્યવાહી કરી શકે છે.

૨૦. મધ્યસ્થીને આવી નકશાની યોજનાઓ અને માપનનું મૂલ્યાંકન કરવાની અને તેને જરૂરી અથવા અનુકૂળ લાગે તે રીતે લેવાની સત્તા હશે અને તેનો ખર્ચ અને ખર્ચ મધ્યસ્થીની વિવેકબુદ્ધિમાં રહેશે અને તે આવા મૂલ્યાંકનને સાચું સ્વીકારી શકે છે અને તેની શરતો અનુસાર કાર્ય કરી શકે છે.

*** **

૩૮. મધ્યસ્થીના કોઈપણ નિર્દેશને કરવા અથવા તેનું પાલન કરવાના હેતુ માટે દસ દિવસના સમયને વ્યાજબી સમય ગણવામાં આવશે.

આમ, મધ્યસ્થીનો અધિકારક્ષેત્ર વ્યાપક મહત્વનો હતો.

શ્રી બી. જે. ભિકે ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ અને ટેક્સ કન્સલ્ટન્ટ હતા તે બાબત વિવાદમાં નથી.તેઓ પક્ષો સાથે સંકળાયેલી કંપનીઓ અને કંપનીઓ માટે અને

તેમના વતી ખાતાઓ અને અન્ય બાબતો સંભાળતા હતા.પક્ષોને નિર્વિવાદપણે તેમનામાં ખૂબ વિશ્વાસ અને વિશ્વાસ હતો.

લવાદની કાર્યવાહીની પેન્ડન્સી દરમિયાન, વ્યવસ્થાપનના સંદર્ભમાં કેટલાક વિવાદો ઉભા થયા હતા, જેના માટે પણ લવાદના હસ્તક્ષેપની માંગ કરવામાં આવી હતી. મધ્યસ્થી અને પક્ષો વચ્ચે ઘણા પત્રવ્યવહાર પસાર થયા છે જેની સાથે અમે આ સમયે ચિંતિત નથી.

મધ્યસ્થીએ બે પુરસ્કારો આપ્યા હતા, જે (૧) કુલ મળીને ૫૦ ટકાના વિભાજન અને (૨) ગુપ્તાઓના પરિવારના સભ્યો વચ્ચે ઉપરોક્ત વિભાજનના સંદર્ભમાં હતા.

ગુપ્ત જૂથોના સાત સભ્યોએ આ પુરસ્કારો સામે વાંધો ઉઠાવ્યો હતો, જેમાં ઘનશ્યામદાસ ગુપ્તાનો પણ સમાવેશ થાય છે.આ સમયે ઘનશ્યામદાસ ગુપ્તા મદ્રાસના રહેવાસી હતા.આક્ષેપકર્તાઓ દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલા પ્રાથમિક વાંધાઓ એટલે કે (૧) કંપની અધિનિયમની કલમ ૧૦૮નું ઉલ્લંઘન કરનારા, (૨) કરારમાં પક્ષકાર ન હોય તેવા મિત્રો, સંબંધીઓ અને અન્ય વ્યક્તિઓ સહિત વિવિધ વ્યક્તિઓની તરફેણમાં આપવામાં આવેલા પુરસ્કારો; અને (૩)

મધ્યસ્થીએ તમામ વિવાદોને સંયુક્ત ચુકાદામાં ઉકેલવામાં ભૂલ કરી હતી, તેને નકારી કાઢવામાં આવી હતી.

વિદ્વાન સિંગલ ન્યાયાધીશે જોકે મધ્યસ્થીના ગેરવર્તણૂકના આધારે ઉપરોક્ત ચુકાદાને રદ કર્યો ન હતો, પરંતુ પ્રક્રિયાગત અનિયમિતતાના આધારે ઉપરોક્ત ચુકાદાને રદ કર્યો હતો, જેમાં જણાવ્યું હતું કે ઉપરોક્ત ઘનશ્યામદાસ ગુપ્તાને કોઈ વ્યાજબી નોટિસ આપવામાં આવી ન હતી. વિદ્વાન સિંગલ જજ સમક્ષ, વધુ દલીલ કરવામાં આવી હતી કે મધ્યસ્થીએ ગેરકાયદેસરતા કરી હતી કારણ કે તેણે પક્ષકારો પાસેથી તેમનો એવોર્ડ સ્વીકારશે તેવી અપેક્ષાએ પત્ર માંગ્યો હતો. આ વતી વિદ્વાન એકલ ન્યાયાધીશનો અભિપ્રાય હતો:

".....આ કેસની પૃષ્ઠભૂમિમાં, પક્ષકારો પાસેથી આવા પત્રની માંગ કરતી મધ્યસ્થીની આ વર્તણૂક, મારા મતે, એવોર્ડને સંવેદનશીલ બનાવે છે.

અહીં અપીલકર્તાઓએ ઉપરોક્ત ચુકાદા સામે ડિવિઝન બેન્ચ સમક્ષ અપીલમાં આ બાબત હાથ ધરી હતી. હાઈકોર્ટની ડિવિઝન બેન્ચે વિદ્વાન સિંગલ જજના તારણોને સમર્થન આપ્યું હતું કે ઘનશ્યામદાસ ગુપ્તાને કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોનું ઉલ્લંઘન કરતી વ્યાજબી નોટિસ આપવામાં આવી ન હતી. ડિવિઝન

બેન્ચે વિદ્વાન સિંગલ જજના બીજા તારણને પણ સમર્થન આપ્યું હતું અને જણાવ્યું હતું કે વિદ્વાન સિંગલ જજની ટિપ્પણીઓ સ્પષ્ટ રીતે વ્યાજબી હતી.

ઉપરોક્ત તારણો પર અપીલ રદ કરવામાં આવી હતી.સામાવાળા દ્વારા દાખલ કરાયેલા કોસ વાંધાઓને પણ નકારી કાઢવામાં આવ્યા હતા.તેનાથી નારાજ અને તેનાથી અસંતુષ્ટ, અપીલકર્તાઓ અમારી સામે છે.

પક્ષકારોના વકીલની હરીફ દલીલો પર વિચાર કરવા આગળ વધતા પહેલાં, આપણે જોઈ શકીએ છીએ કે ઘનશ્યામદાસ ગુપ્તાએ વર્ષ ૧૯૯૮માં તેમના વાંધાઓ પાછા ખેંચીને ઇન્ટરલોક્યુટરી અરજી દાખલ કરી હતી.જો કે, તેમણે તે પાછી ખેંચવા માટે તેમના વકીલ ઓન રેકૉર્ડ પાસેથી નો ઓબ્જેક્શનનું પ્રમાણપત્ર મેળવ્યા વિના અન્ય વકીલની નિમણૂક કરી હતી. અમે આગળ નોંધ પર મૂકી શકીએ કે પક્ષકારો સંબંધ ધરાવતા હોય છે અને તેમની પાસે મોટી સંખ્યામાં મિલકતો હોય છે તે હકીકતને ધ્યાનમાં રાખીને, આ અદાલતે એક તબક્કે અભિપ્રાય આપ્યો હતો કે પક્ષકારો વચ્ચેના વિવાદો અને મતભેદોને સૌહાર્દપૂર્ણ રીતે ઉકેલવા જોઈએ અને આ હેતુ માટે આ બાબતને સમાધાન માટે આ અદાલતના નિવૃત્ત ન્યાયાધીશ, માનનીય ન્યાયમૂર્તિ એમ. કે. મુખર્જીને મોકલવામાં આવી હતી. વિદ્વાન ન્યાયાધીશ, જોકે, આ વતી તેમના પ્રયત્નોમાં નિષ્ફળ ગયા અને ૨૦૦૧ માં આ અદાલત સમક્ષ તે અસરનો અહેવાલ રજૂ કર્યો.

અપીલકર્તાઓ વતી હાજર રહેલા પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી ભાસ્કર પી. ગુપ્તાએ આ અપીલના સમર્થનમાં એક ટૂંકો પ્રશ્ન ઉઠાવ્યો છે. વિદ્વાન વકીલ રજૂ કરશે કે વિદ્વાન સિંગલ જજ તેમજ હાઈકોર્ટની ડિવિઝન બેન્ચના તારણો કે મધ્યસ્થી કરારની દ્રષ્ટિએ મધ્યસ્થી દ્વારા ઘનશ્યામદાસ ગુપ્તાને કોઈ વ્યાજબી નોટિસ આપવામાં આવી ન હતી તે સ્પષ્ટ ભૂલથી પીડાય છે કારણ કે આ કેસમાં પ્રાપ્ત થયેલી સમગ્ર હકીકતની પરિસ્થિતિને ધ્યાનમાં લેવામાં આવી ન હતી. વિદ્વાન વકીલ રજૂ કરશે કે લવાદે પોતાનો ચુકાદો ૩૦.૬.૧૯૭૬ દ્વારા રજૂ કરવો જરૂરી હતો. તેઓ મધ્યસ્થતાની કાર્યવાહી હાથ ધરી રહ્યા હતા જેમાં ઘનશ્યામદાસ ગુપ્તાએ સમયાંતરે ભાગ લીધો હતો અને વિવાદોની વ્યાપકતાને ધ્યાનમાં રાખીને તમામ પક્ષોને ૮.૬.૧૯૭૬ પર કોલકાતામાં હાજર રહેવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો હતો જેથી તેમની સુનાવણી થઈ શકે અને ૩૦.૬.૧૯૭૬ પર અથવા તે પહેલાં ચુકાદો આપી શકાય, જેના માટે ૨૪.૫.૧૯૭૬ પર તમામ પક્ષોને નોટિસ જારી કરવામાં આવી હતી જે નીચેની શરતોમાં છે:

"પી. જે. ભિડે એન્ડ કંપની

૭, વોટરલૂ સ્ટ્રીટ,

ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ્સ

કલકત્તા-૭૦૦ ૦૬૯

૨૪.૫.૭૬

શ્રી ઓમપ્રકાશ ગુપ્તા,

કલકત્તા.

પ્રિય સર,

રી:મધ્યસ્થી કાર્યવાહીને અંતિમ સ્વરૂપ આપવું.

તમામ દ્વારા એવી ઇચ્છા વ્યક્ત કરવામાં આવી છે કે મધ્યસ્થતાની કાર્યવાહી વહેલામાં વહેલી તકે પૂર્ણ થવી જોઈએ, જેથી આગામી મહિનાના મધ્ય સુધીમાં જરૂરી ચુકાદો આપી શકાય.

આ સંબંધમાં, તમને શક્ય તેટલી વહેલી તકે મને નીચેની બાબતો રજૂ કરવા માટે નિર્દેશ આપવામાં આવે છે: _

૧. મહેરબાની કરીને મને તમારા અને/અથવા અન્ય વ્યક્તિઓના કબજામાં રહેલા ફર્નિચર, ફિક્સર, ફિટિંગ્સ અને અન્ય ઘરગથ્થુ ઉપકરણોની સૂચિ રજૂ કરો કે જેઓ તમે પેઢી અને/અથવા મર્યાદિત કંપનીઓનું પ્રતિનિધિત્વ કરો છો જેમાં તમે છો અથવા અન્ય લોકો ભાગીદાર અને/અથવા ડિરેક્ટર છે.તેની ખરીદી કયા વર્ષમાં કરવામાં આવી હતી અને તેનું વર્તમાન બજાર મૂલ્ય પણ જણાવો.કૃપા કરીને કાર સ્કૂટર અથવા સાયકલ, ખરીદીનું વર્ષ,

બનાવટ, તેની હાલની સ્થિતિ અને તેના વર્તમાન બજાર મૂલ્યના સંદર્ભમાં સમાન વિગતો આપી શકાય છે.

૨. મહેરબાની કરીને મને તમારા જૂથમાં ભાગીદાર અને/અથવા તેના સંબંધીઓના કબજા હેઠળની ઇમારતો અને જમીનનું સંપૂર્ણ વર્ણન આપો અને ૨૮ જૂન, ૧૯૭૫ ના આર્બિટ્રેશન એગ્રીમેન્ટમાં જણાવ્યા મુજબ પેઢી અને/અથવા કંપનીની માલિકીની છે.તમારા મતે તેનું બજાર મૂલ્ય શું છે તે પણ સહાયક પુરાવા સાથે, જો કોઈ હોય તો, જણાવો.ઉપરોક્ત ઇમારતો અને જમીનનું મ્યુનિસિપલ રેટપાત્ર મૂલ્ય શું છે તે પણ જણાવો.

૩. ઉપરોક્ત પેઢીઓ અને મર્યાદિત કંપનીઓની માલિકીના કારખાનાઓ, કારખાનાઓ અને શાખાઓના સંદર્ભમાં, કૃપા કરીને જણાવો કે તમારા મતે દરેક કારખાના કારખાના અને શાખાની ચોખ્ખી કિંમત શું છે, એટલે કે કારખાનાઓમાંની તમામ સંપત્તિઓનું મૂલ્ય જે ભૂતકાળમાં થયેલા વ્યવહારોના સંદર્ભમાં ભવિષ્યમાં ઊભી થઈ શકે છે.

૪. તમારા જૂથના ભાગીદારો અથવા તેમના સંબંધીઓ દ્વારા ભાગીદારી કંપનીઓ અને/અથવા મર્યાદિત કંપનીઓ દ્વારા ઉપર ઉલ્લેખિત આર્બિટ્રેશન એગ્રીમેન્ટમાં ઉલ્લેખિત રેખાંકનો અંગે, કૃપા કરીને ૧લી જાન્યુઆરી, ૧૯૭૬ પછી અત્યાર સુધીમાં કરવામાં આવેલા રેખાંકનોની તારીખ મુજબની વિગતો પ્રદાન કરો, જે આવી ઉપાડની પ્રકૃતિ અને હેતુ સૂચવે છે. તેમાં ક્રેડિટના સંદર્ભમાં પણ આવી જ વિગતો આપી શકાય.

૫. લિમિટેડ કંપનીઓ અને/અથવા ભાગીદારી પેઢીઓ અને/અથવા ટ્રસ્ટીશીપની કચેરીના નિયામકપદના રાજીનામાના પત્રોનો મુસદ્દો અહીં સંલગ્ન છે. મહેરબાની કરીને તેમાં કંપનીનું નામ અને સરનામું અને/અથવા ભાગીદારી પેઢીનું નામ અને સરનામું ભરો જેમાં તમે અથવા અન્યથા તમે જેનું પ્રતિનિધિત્વ કરો છો તે ડિરેક્ટર અને/અથવા ભાગીદાર અને/અથવા ટ્રસ્ટી છે અને તારીખ ખાલી રાખીને, તમારા અને/અથવા અન્ય લોકો દ્વારા વિધિવત હસ્તાક્ષરિત ઉપરોક્ત રાજીનામું પત્રો મને પરત કરો. જો જરૂરી હોય તો, તમારા જૂથમાં તમારા દ્વારા રજૂ કરાયેલા તમામ વ્યક્તિઓને આવરી લેવા માટે તમારી પાસે આ રાજીનામું પત્રોની નકલો હોઈ શકે છે.

મહેરબાની કરીને ખાતરી કરો કે આ રાજીનામું પત્રો ૫ જૂન, ૧૯૭૬ સુધીમાં મારા સુધી પહોંચે. આમાંથી બહાર નીકળીને, હું તમને એક કે બે દિવસમાં ટ્રાન્સફર દસ્તાવેજ મોકલવાની વ્યવસ્થા કરી રહ્યો છું, જેના પર તમે અથવા તમે જેનું પ્રતિનિધિત્વ કરો છો તે અન્ય વ્યક્તિઓ દ્વારા હસ્તાક્ષર કરવા જોઈએ, જે જગ્યાએ પેન્સિલમાં "X" સાથે ચિહ્નિત થયેલ છે અને કોઈ જાણીતી વ્યક્તિ દ્વારા સાક્ષી છે અને સંબંધિત લિમિટેડ કંપનીના સંબંધિત શેર્સ સ્કિપ સાથે મને પરત કરવામાં આવે છે.

મધ્યસ્થતાની કાર્યવાહીને અંતિમ સ્વરૂપ આપવાના સંબંધમાં આગામી બેઠક ૮ જૂન, ૧૯૭૬ના રોજ કલકત્તામાં યોજાશે. ૧૨મી જૂન, ૧૯૭૫ સુધી સતત બેઠકો યોજવાનું અને ત્યારબાદ તરત જ પુરસ્કારની જાહેરાત કરવાનું મારું મન છે.

તેથી તમને વિનંતી કરવામાં આવે છે કે તમે ૮મી જૂન, ૧૯૭૬ના રોજ અને ત્યારથી પ્રસ્તાવિત બેઠકોમાં કલકત્તા માટે ઉપલબ્ધ રહો. કૃપા કરીને તમારા નિયંત્રણ હેઠળની શાખાઓ અને/અથવા કંપનીઓને લગતા તમામ અપ-ડેટ ખાતા પુસ્તકો તમારી સાથે

લાવો.મને વિશ્વાસ છે કે ઉપરોક્ત કાર્યક્રમ તમને અનુકૂળ રહેશે
અને તમે મધ્યસ્થતાની કાર્યવાહીને અંતિમ સ્વરૂપ આપવા માટે
તમારો પૂરા દિલથી સહયોગ કરશો.

આભાર માનું છું,

તમારી વફાદારીથી,
એસ. ડી./ – પી. જે. ભિડે
એન્ડ કંપની, મધ્યસ્થી.

પ્રધાનમંત્રીએ કહ્યું હતું કે, "ભારત અને યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સ ઓફ ઇન્ડીયા
(યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સ) વચ્ચેનો તફાવત ઓછો કરવાની દિશામાં કામ કરી રહ્યા છે.

એનકલો:રાજીનામાનો ડ્રાફ્ટ

સમાપ્તિ અને સહીઓ માટેના પત્રો

અને પ.ક.૧૯૭૬ દ્વારા પાછા ફરો.

જ્યારે શ્રી ઘનશ્યામદાસ ગુપ્તા ઉપરોક્ત પરિપત્ર પત્ર અનુસાર કોલકાતા પહોંચ્યા
ન હતા, ત્યારે તેમને ૧૨.૬.૧૯૭૬ પર એક તાર મોકલવામાં આવ્યો હતો જેમાં
તેમને ૧૫મી તારીખે બેઠકમાં હાજર રહેવા માટે કહેવામાં આવ્યું
હતું..૬.૧૯૭૬.ઉપરોક્ત તાર આ રીતે વાંચે છે:

" સી. નં.૮૮

ભારતીય પોસ્ટ અને ટેલિગ્રાફ વિભાગ.

ટેલિગ્રામ

૮૮/૧૩

ઘનશ્યામદાસ હરનાથરૈકા કેર

સંસાર મદ્રાસ

X ૧૯૦૫ ૫૪૭ કલકત્તા ૧૨ ૪૫

REMYLET રજમી તમને ક્યારેય રોકશે નહીં

અહીં ન પહોંચ્યું અને ન તો મારો લેટર સ્ટોપ રીટર્ન તરત જ મારા લેટર ડુધી સાઈનડ સ્ટોપ મીટિંગ ૧૫મી સાંજે ૭મી વોટરલૂ સ્ટ્રીટ પર પાછો ફર્યો. જો તમે ભાગ ન લો તો પ્રક્રિયા ચાલુ રાખો. ધ્યાન ન આપો.

આર્બિટર બીહાઈડ

૧૩૧ ૫૪૭ સંસારમય રજ ૧૫૭ "

વિદ્વતાપૂર્ણ વકીલે લવાદની કાર્યવાહીમાં જાળવવામાં આવેલી બેઠકોની વિગતો તરફ અમારું ધ્યાન દોર્યું હતું અને રજૂઆત કરી હતી કે પ્રતિવાદીઓ દ્વારા હાઈકોર્ટ સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવેલી વિગતો સાચી હોવાનું માનવામાં આવે તો પણ; તેના અવલોકન પરથી એવું જણાય છે કે ઘનશ્યામદાસ ગુપ્તા પ્રથમ સત્રમાં

તેમજ બીજા સત્રમાં અને બીજા સત્રમાં પણ બપોરે ૧:૩૦ વાગ્યે અને સાંજે ૪ વાગ્યે ૨૭.૧૧.૧૯૭૫, ૨૭.૧.૧૯૭૬ અને ૨૮.૧.૧૯૭૬ પર લવાદ સમક્ષ હાજર થયા હતા. એવું ધ્યાન દોરવામાં આવ્યું હતું કે ઘનશ્યામદાસ ગુપ્તા ઉપરાંત આશા દેવી દ્વારા પ્રેમ કુમાર ગુપ્તા, ઓમ પ્રકાશ ગુપ્તા, કમલ કુમાર ગુપ્તા, પ્રેમ કુમાર ગુપ્તા, રામ બાબુ ગુપ્તા અને શ્રીમતી દ્વારા વાંધા દાખલ કરવામાં આવ્યા હતા. રાધા રાની.અમારું ધ્યાન એ હકીકત તરફ દોરવામાં આવ્યું છે કે ઓમ પ્રકાશ ગુપ્તા, રામ બાબુ ગુપ્તા અને કમલ કુમાર ગુપ્તા લવાદની કાર્યવાહીમાં વિવિધ તારીખો પર બેઠકમાં હાજર હતા અને આમ, તમામ વાંધાજનક હિતોનું લવાદ સમક્ષ પૂરતું પ્રતિનિધિત્વ કરવામાં આવ્યું હતું.

વિદ્વાન વકીલ દલીલ કરશે કે ભલે કલકત્તા હાઈકોર્ટનો નિર્ણય [D.L.Miller અને કંપની, લિમિટેડ વિરુદ્ધ.દલુરામ ગોગનમુલ-એ. આઈ. આર. ૧૯૫૬ કલકત્તા ૩૬૧] ને તેના તાર્કિક નિષ્કર્ષ પર લઈ જવામાં આવે છે, આ કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં વ્યાજબી નોંધ લેવી જોઈએ. વધુમાં રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે રામબાબૂ ગુપ્તા, કમલ કુમાર ગુપ્તા અને બ્રિજ મોહન ગુપ્તાએ પણ ૧૯.૬.૧૯૭૬ પર બેઠકમાં હાજરી આપી હતી.

શ્રી ગુપ્તા વિનંતી કરશે કે પક્ષકારોને મધ્યસ્થીનો કથિત પત્ર કે જેમાં તેમને એક પત્ર મોકલવા માટે કહેવામાં આવ્યું છે કે તેઓ ચુકાદાને પડકારશે નહીં, તે મધ્યસ્થતાની કાર્યવાહીને દૂષિત નહીં કરે.

સામાવાળા નંબર ૨૨ થી ૩૨ વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી પારિજાત સિન્હા, વ્યક્તિગત રીતે હાજર રહેલા શ્રી વિજય કુમાર શર્મા અને શર્મા જૂથના કેટલાક સભ્યો વતી હાજર રહેલા શ્રી ગૌરવ બેનર્જીએ શ્રી ભાસ્કર ગુપ્તાની દલીલોને ટેકો આપ્યો હતો.

પ્રતિવાદીઓ વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી બિજન કુમાર ઘોષે, જોકે, કલકત્તા હાઈકોર્ટના વિદ્વાન સિંગલ જજ સમક્ષ ઉઠાવવામાં આવેલા વાંધાઓ તરફ અમારું ધ્યાન દોર્યું હતું અને રજૂઆત કરી હતી કે આ કેસની વિચિત્ર હકીકતો અને સંજોગોમાં, કોર્ટે માત્ર તે જ નવેસરથી ધ્યાનમાં લેવું જોઈએ નહીં પણ પછીની ઘટનાઓને પણ ધ્યાનમાં લેવી જોઈએ. વિદ્વાન વકીલના જણાવ્યા અનુસાર, વાંધાજનક-પ્રતિવાદીઓ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી કોસ-વાંધાઓને ડિવિઝન બેન્ચ દ્વારા કોઈ કારણ આપ્યા વિના બરતરફ કરવામાં આવી હોવાથી, ન્યાયના હિતમાં આ અદાલતે તેના પોતાના ગુણદોષ પર વિચાર કરવો જોઈએ, જો કે પ્રતિવાદીઓ દ્વારા તેની સામે કોઈ અપીલ અથવા કોઈ કોસ-વાંધા દાખલ કરવામાં આવી નથી.

કાયદાના પ્રસ્તાવના સંદર્ભમાં કોઈ વિવાદ ન હોઈ શકે કે પક્ષો તેમનો કેસ મૂકવાની વ્યાજબી તક મેળવવા માટે હકદાર હશે.[મોન્ટ્રોઝ કેનલ ફૂડ્સ લિમિટેડ વિ. જુઓ.એરિક વેલ્સ (મર્ચન્ટ્સ) લિમિટેડ [(૧૯૬૫) ૧ લોઈડ્સ રિપોર્ટ ૫૯૭]. વ્યાજબી તકનો અર્થ એ થશે કે પક્ષકારને ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ તેની દલીલો સમજાવવા અને તેના કેસના સમર્થનમાં પુરાવા રજૂ કરવાની તક આપવી જોઈએ.જો કે, જૂના કાયદા હેઠળ, મૌખિક સુનાવણીની મંજૂરી માત્ર ત્યારે જ આપવામાં આવશે જો કોઈ પક્ષે વિનંતી કરી હોય, સિવાય કે તેનાથી વિપરીત કોઈ સમજૂતી ન હોય [હેનરી સાઉધર્ન લિમિટેડ વિ. જુઓ.નોર્વિચ યુનિયન લાઈફ ઇન્શ્યોરન્સ સોસાયટી (૧૯૯૨) ૩૧ ઇ. જી. ૭૦].

કેસ દાખલ કરવાની વ્યાજબી તક અને અધિકારની લાયકાત શું હશે તે 'રસેલ ઓન આર્બિટ્રેશન', ૨૨મી આવૃત્તિ, ફકરા ૫-૦૫૩ અને ૫-૦૫૪ માં જણાવવામાં આવ્યું છે જે નીચેની શરતોમાં છે:

"૫-૦૫૩ કેસ દાખલ કરવાની વ્યાજબી તક.દરેક પક્ષને પોતાનો કેસ રજૂ કરવાની વ્યાજબી તક આપવી જોઈએ.આનો અર્થ એ છે કે તેને ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ તેની દલીલો સમજાવવા અને તેના કેસના સમર્થનમાં પુરાવા રજૂ કરવાની તક આપવી જોઈએ.આ

જરૂરિયાતનું પાલન કરવામાં નિષ્ફળતા આર્બિટ્રેશન એક્ટ ૧૯૯૬ ની કલમ ૬૮ હેઠળ એવોર્ડને પડકારને પાત્ર બનાવી શકે છે.તે ન્યૂ યોર્ક કન્વેન્શન હેઠળ પરિણામી પુરસ્કારના અમલીકરણનો ઇનકાર કરવા માટેનો પણ એક આધાર છે.૫-૦૫૪ અધિકારની લાયકાત.પક્ષને પોતાનો કેસ રજૂ કરવાની વ્યાજબી તક આપવાની જરૂરિયાત મુશ્કેલીઓમાં વધારો કરી શકે છે.જ્યાં, ઉદાહરણ તરીકે, પક્ષની રજૂઆતો અથવા પુરાવા બિનજરૂરી રીતે લાંબા, પુનરાવર્તિત, અપ્રસ્તુત મુદ્દાઓ પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરે છે અથવા વિસ્તૃત સમયગાળા દરમિયાન કરવામાં આવે છે, ત્યાં ટ્રિબ્યુનલ કેટલી હદે દખલ કરી શકે છે?જો કોઈ પક્ષ ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા લાદવામાં આવેલી પ્રક્રિયાગત સમયમર્યાદાની અવગણના કરે પરંતુ કહે કે તેની પાસે હજુ પણ તેના કેસના સમર્થનમાં રજૂ કરવાના મુદ્દાઓ છે તો શું?અનિવાર્યપણે દરેક પરિસ્થિતિનો સામનો તેના પોતાના સંદર્ભમાં કરવો પડશે પરંતુ નીચેની સામાન્ય બાબતોને ધ્યાનમાં લેવી જોઈએ.

તેથી, તેમાં કોઈ શંકા ન હોઈ શકે કે પક્ષને નિરંકુશ અધિકાર નથી.મધ્યસ્થી માત્ર પક્ષને પ્રક્રિયાગત આદેશો અને નિર્દેશોનું પાલન કરવા માટે કહી શકતો નથી, જેમાં રજૂઆત અને પુરાવાના સમય અને વિષયવસ્તુની મર્યાદા લાદવાનો

સમાવેશ થાય છે, પણ મધ્યસ્થીને સુનાવણીનું સંચાલન કરવાનો અધિકાર પણ છે. 'રસેલ ઓન આર્બિટ્રેશન' ની રૂઝમી આવૃત્તિમાં કાયદો આ રીતે વર્ણવવામાં આવ્યો છે:

"૫-૦૫૭ સુનાવણીનું સંચાલન કરવું.તેવી જ રીતે, ટ્રિબ્યુનલ પાસેથી અપ્રસ્તુત બાબતો પર લાંબા ગાળાની રજૂઆતો સાંભળીને વિસ્તૃત મૌખિક સુનાવણી દ્વારા બેસવાની અપેક્ષા રાખી શકાતી નથી.ટ્રિબ્યુનલ હકદાર છે, અને કલમ ૩૩ હેઠળ આવા અભિગમને કારણે થતા બિનજરૂરી વિલંબ અને ખર્ચને ટાળવા માટે બંધાયેલો અને પ્રોત્સાહિત છે.ટ્રિબ્યુનલે કાર્યવાહી પર પકડ રાખવી જોઈએ અને પક્ષકારોને તે ક્ષેત્રો સૂચવવા જોઈએ કે જેના પર તે ખાસ કરીને ધ્યાન આપવા માંગે છે અને જેને તે વિવાદમાં વાસ્તવિક મુદ્દાઓ સાથે સુસંગત માનતો નથી.જો કોઈ પક્ષ આવા માર્ગદર્શનનું પાલન કરવામાં નિષ્ફળ જાય, તો ટ્રિબ્યુનલ પક્ષકારો વચ્ચે બાકીની સુનાવણીનો સમય ફાળવીને કાર્યવાહી પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવાનો પ્રયાસ કરી શકે છે.ટ્રિબ્યુનલ આવું કરવા માટે હકદાર છે, જો કે તે બંને પક્ષોને તેમની દલીલ અને પુરાવા રજૂ કરવા માટે વ્યાજબી સમય આપશે.

વ્યાજબી તક ઊભી કરવા માટે, નીચેની શરતોનું પાલન કરવું જરૂરી છે:

૧. દરેક પક્ષને નોંધ હોવી જોઈએ કે સુનાવણી થવાની છે.
૨. દરેક પક્ષને તેના સલાહકારો અને સાક્ષીઓ સાથે સુનાવણીમાં હાજર રહેવાની વ્યાજબી તક હોવી જોઈએ.
૩. દરેક પક્ષને સમગ્ર સુનાવણી દરમિયાન હાજર રહેવાની તક હોવી જોઈએ.
૪. દરેક પક્ષને પોતાના કેસના સમર્થનમાં પુરાવા અને દલીલ રજૂ કરવાની વ્યાજબી તક હોવી જોઈએ.
૫. દરેક પક્ષને તેના સાક્ષીઓની ઉલટતપાસ કરીને, પુરાવા રજૂ કરીને અને મૌખિક દલીલ કરીને તેના વિરોધીના કેસને ચકાસવાની વ્યાજબી તક હોવી જોઈએ.
૬. જ્યાં સુધી તેનાથી વિપરીત સ્પષ્ટ રીતે સંમત ન થાય ત્યાં સુધી સુનાવણી એ પ્રસંગ હોવો જોઈએ કે જેના પર પક્ષો તેમના તમામ પુરાવા અને દલીલ રજૂ કરે.

વિરોધ કરનારાઓ એમ નથી કહેતા કે ઘનશ્યામદાસ ગુપ્તાને તેમની વિરુદ્ધ અથવા તેનાથી સ્વતંત્ર રસ છે. ઘનશ્યામદાસ ગુપ્તાએ પોતે જણાવ્યું નથી કે શું બેઠકમાં હાજર અન્ય સહ-ભાગીદારો દ્વારા તેમના હિતોનું રક્ષણ કરવામાં આવ્યું ન હતું.

અહીં અગાઉ ઉલ્લેખિત બેઠકની વિગતો સ્પષ્ટપણે દર્શાવે છે કે તેમણે માત્ર મધ્યસ્થીની કાર્યવાહીની જાણ જ નહોતી કરી પરંતુ દિવસો પછી તેમાં સક્રિય ભાગ પણ લીધો હતો.મધ્યસ્થી દ્વારા ૧૨.૫.૧૯૭૬ તારીખનો પરિપત્ર પત્ર જારી કરવામાં આવ્યો હતો જેથી સાવચેતીની સૂચના આપવામાં આવે કે મધ્યસ્થતાની કાર્યવાહી કોલકાતામાં હાથ ધરવામાં આવશે અને ચાલુ રહેશે.

શું એ કહી શકાય કે સમસ્યાની તીવ્રતા અને તેમાં સામેલ પક્ષકારોની સંખ્યા, વિવાદમાં રહેલી મિલકતોની હદ અને માત્ર બે જૂથો વચ્ચે જ નહીં પણ તે જ જૂથના કેટલાક સભ્યો વચ્ચેના વિવાદોને ધ્યાનમાં રાખીને મધ્યસ્થી તેનો આશરો લેવાનો હકદાર ન હતો? જો લવાદે લવાદની કાર્યવાહીનું સંચાલન કરવાનું હોય, તો અમારા મતે, તે પક્ષકારોને ચોક્કસ તારીખ, ચોક્કસ સમય અને ચોક્કસ સ્થળે હાજર રહેવા માટે નિર્દેશ આપવાનો હકદાર રહેશે જે કાયદાની આવશ્યકતાઓનું પૂરતું પાલન હશે.ઘનશ્યામદાસ ગુપ્તા એવું નથી કહેતા કે તેમને ૧૨.૫.૧૯૭૬ તારીખનો પરિપત્ર પત્ર મળ્યો નથી. તેમણે એવો દાવો કર્યો ન હતો કે ઉપરોક્ત તારીખો તેમને અનુકૂળ ન હતી.જેમ કે મધ્યસ્થી તરફથી ઉપરોક્ત પરિપત્ર પત્ર પ્રાપ્ત થયો હોવા છતાં, તેણે પોતાની જાતે ૮.૬.૧૯૭૬ પર પોતાને ઉપલબ્ધ કરાવવાનું પસંદ કર્યું ન હતું, મધ્યસ્થીએ તેને ૧૨.૭.૧૯૭૬ તારીખનો તાર મોકલ્યો. આ તાર પુષ્કળ પ્રમાણમાં મોકલવામાં આવ્યો હતો. મધ્યસ્થી, જેમ કે બેઠકની વિગતો પરથી દેખાય છે, માત્ર

દસ્તાવેજ પુરાવાઓ પર જ આગળ વધ્યા હતા. કોઈ પણ પક્ષે મૌખિક પુરાવા રજૂ કર્યા હોય તેવું લાગતું નથી. આમ, અન્ય પક્ષો વતી હાજર રહેલા સાક્ષીઓની ઉલટતપાસનો પ્રશ્ન ઊભો થયો ન હતો. રજૂઆતો પક્ષો દ્વારા જાતે જ કરવામાં આવી હોવી જોઈએ. ઘનશ્યામદાસ ગુપ્તા એવું નથી કહેતા કે તેમને ૧૫.૬.૧૯૭૬ અથવા પછીની કોઈપણ તારીખે હાજર થવામાં મુશ્કેલી પડી હતી અને તેમણે મોકૂફી માટે કહ્યું હતું. અન્યથા પણ, પક્ષને દરેક બાબતમાં તેની સગવડની સલાહ લેવાનો આગ્રહ રાખવાનો કોઈ સંપૂર્ણ અધિકાર નથી. આ બાબત મધ્યસ્થીની વિવેકબુદ્ધિમાં છે અને કોર્ટ માત્ર સકારાત્મક દુરુપયોગની સ્થિતિમાં જ દરમિયાનગીરી કરશે. [મોન્ટ્રોઝ કેનલ ફૂડ્સ લિમિટેડ (ઉપરોક્ત) જુઓ]. જો કોઈ પક્ષ યોગ્ય નોટિસ આપ્યા પછી હાજર ન રહેવાનું પસંદ કરે છે, તો તેની ગેરહાજરીમાં કાર્યવાહી યોગ્ય રીતે ચાલુ રહી શકે છે.[બ્રિટિશ ઓઈલ એન્ડ કેક મિલ્સ લિમિટેડ વિ. જુઓ.હોરેસ બેટિન એન્ડ કંપની લિમિટેડ (૧૯૨૨) ૧૩ L L રેપ. ૪૪૩].

ડી. એલ. મિલર (ઉપરોક્ત) માં કાયદો નીચેની શરતોમાં જણાવવામાં આવ્યો છે:

"તાજેતરના વર્ષોમાં મધ્યસ્થીઓના કાનૂની ગેરવર્તણૂકના સિદ્ધાંત પર એટલું વધુ કામ કરવામાં આવ્યું છે કે આ મુદ્દા પર કેસ કાયદાની સમગ્ર

શાખામાં કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોની સળગતી સુનાવણી જોવા મળે છે.તેઓ સંપૂર્ણ અવાસ્તવિકતાના વાતાવરણમાં ચર્ચા કરે છે અને ઉશ્કેરાય છે અને દરેક કેસની હકીકતોથી અલગ પડે છે.

કોઈક રીતે આવા મોટાભાગના કેસોમાં સ્પષ્ટ મુદ્દો ચૂકી જાય છે કે જ્યારે પક્ષો લવાદમાં જવા માટે સંમત થાય છે ત્યારે તેઓ પક્ષકારોના કરારો અને તેમની ચોક્કસ શરતો અનુસાર કરારના ન્યાયના નક્કર સિદ્ધાંતો માટે કુદરતી ન્યાયના અસ્પષ્ટ સિદ્ધાંતો માટે એટલું નક્કી કરતા નથી. જ્યાં આર્બિટ્રેશનનો કરાર પોતે જ તેની પોતાની ખાનગી પ્રક્રિયા સૂચવે છે, ત્યાં સુધી જ્યાં સુધી આવી સંમત ખાનગી પ્રક્રિયા દેશના કાયદા અને કાયદાઓની વિરુદ્ધ ન હોય, ત્યાં સુધી આવી સંમત પ્રક્રિયા કુદરતી ન્યાયની કલ્પનાઓ અને સિદ્ધાંતો પર પ્રબળ હોવી જોઈએ.

કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતો, તે તુચ્છ છે, તેને સીધા જાકીટના સૂત્રમાં મૂકી શકાતા નથી. આપેલ કિસ્સામાં પક્ષે માત્ર એ જ બતાવવું જરૂરી ન હોવું જોઈએ કે તેની પાસે યોગ્ય નોટિસ ન હતી જેના પરિણામે કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોનું ઉદ્ધંધન થયું હતું, પણ તે પણ બતાવવું જોઈએ કે તે ગંભીર રીતે પૂર્વગ્રહ્યુક્ત હતો. બોર્ડ ઓફ માઈનિંગ એક્ઝામિનેશનના ચેરમેન અને ચીફ ઇન્સ્પેક્ટર ઓફ માઈન્સ

અને અન્ય વિ. રામજી [(૧૯૭૭) ૨ એસસીસી ૨૫૬] માં, આ અદાલતે ચુકાદો આપ્યો હતો:

".....કુદરતી ન્યાય કોઈ અનિયંત્રિત ઘોડો નથી, કોઈ છૂપાયેલી જમીનની ખાણ નથી, ન તો ન્યાયિક ઉપચાર છે. જો નિર્ણય લેનાર વ્યક્તિ સામે નિષ્પક્ષતા બતાવવામાં આવે, તો દરેક પરિસ્થિતિની હકીકતો અને સંજોગો દ્વારા શરતી આવી આવશ્યક પ્રક્રિયાગત ઔચિત્યનું સ્વરૂપ, લક્ષણો અને મૂળભૂત સિદ્ધાંતો, કુદરતી ન્યાયના ઉદ્ધંધનની ફરિયાદ કરી શકાતી નથી. વહીવટી વાસ્તવિકતાઓ અને આપેલ કેસના અન્ય પરિબળોના સંદર્ભ વિના કુદરતી ન્યાયનું અકુદરતી વિસ્તરણ ઉશ્કેરણીજનક હોઈ શકે છે. આપણે ન તો દંડાત્મક હોઈ શકીએ કે ન તો કટ્ટર હોઈ શકીએ પરંતુ આ અધિકારક્ષેત્રમાં આપણે લવચીક હોવા છતાં મક્કમ હોવા જોઈએ. કોઈ પણ માણસનેપટ્ટાની નીચે મારવામાં નહીં—તે બાબતનો વિવેક છે.

[યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા અને અન્યો વિરુદ્ધ આનંદ કુમાર પાંડે અને અન્યો—(૧૯૯૪) ૫ એસસીસી ૬૬૩], અને આર. એસ. દાસ વગેરે. વિ. ભારત સંઘ અને અન્યો [૧૯૮૬ (સપ.) એસસીસી ૬૧૭].

આનંદ કુમાર પાંડેના કેસમાં (ઉપરોક્ત), આ અદાલતે ફરીથી પુનરાવર્તન કર્યું કે કુદરતી ન્યાયના નિયમોને સીધા જાકીટમાં મૂકી શકાતા નથી અને તેની લાગુ પડવાની ક્ષમતા દરેક ચોક્કસ પરિસ્થિતિને લગતી હકીકતો અને સંજોગો પર આધારિત હશે. એમ. સી. મહેતા વિ. ભારત સંઘ અને અન્યો [(૧૯૯૯) ૬ એસ. સી. સી. ૨૩૭], આ અદાલતે એવું માન્યું હતું કે સ્વીકૃત અથવા નિર્વિવાદ તથ્યાત્મક સ્થિતિ પર કુદરતી ન્યાયના કિસ્સામાં, માત્ર એક જ નિષ્કર્ષ શક્ય છે, પ્રમાણપત્રની રિટ જારી કરી શકાય છે.

યુ. પી. રાજ્યમાં વિ. હરેન્દ્ર અરોરા અને અન્ય [(૨૦૦૧) ૬ એસસીસી ૩૯૨], આ અદાલતે અન્ય બાબતોની સાથે, મેનેજિંગ ડિરેક્ટર, ઇસીઆઈએલ વિ. બી. કરુણાકર [(૧૯૯૩) ૪ એસસીસી ૭૨૭] અને સ્ટેટ બેંક ઓફ પટિયાલા વિ. એસકે. શર્મા [(૧૯૯૬) ૩ એસ. સી. સી. ૩૬૪] અને જણાવ્યું હતું કે શિસ્તની કાર્યવાહીમાં પસાર કરવામાં આવેલા આદેશને માત્ર એટલા માટે રદ કરી શકાતો નથી કારણ કે તપાસ અહેવાલની નકલ ગુનેગાર અધિકારીને આપવામાં આવી નથી, પરંતુ તે બતાવવા માટે બંધાયેલો છે કે આવા અહેવાલને રજૂ ન કરવાથી તે પૂર્વગ્રહયુક્ત છે, તે એવા કિસ્સાઓમાં પણ લાગુ થશે જ્યાં વૈધાનિક નિયમો હેઠળ તપાસ અહેવાલની નકલ રજૂ કરવાની જરૂર છે. અલીગઢ મુસ્લિમ યુનિવર્સિટી અને અન્યો વિરુદ્ધ મન્સૂર અલી ખાન [(૨૦૦૦) ૭ SCC ૫૨૯] માં, તે યોજાયો હતો:

"કુદરતી ન્યાયના ભંગ ઉપરાંત પૂર્વગ્રહ પણ સાબિત થવો જોઈએ તે સિદ્ધાંત ઘણા કિસ્સાઓમાં વિકસાવવામાં આવ્યો છે.કે. એલ. ત્રિપાઠી વિરુદ્ધ સ્ટેટ બેંક ઓફ ઈન્ડિયા સબ્યસાચી મુખર્જી, જે. (જે તે સમયે હતા) એ પણ સિદ્ધાંત રજૂ કર્યો હતો કે માત્ર કુદરતી ન્યાયનું ઉદ્ધંધન નહીં પરંતુ વાસ્તવિક પૂર્વગ્રહ (નોટિસ જારી ન કરવા સિવાય) સાબિત કરવો પડશે.વેડ્સ એડમિનિસ્ટ્રેટિવ લૉ (પ મી આવૃત્તિ, પીપી) ને ટાંકીને તેનું અવલોકન કરવામાં આવ્યું હતું.૪૭૨-૭૫), નીચે પ્રમાણે:

"કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતો ક્યારે લાગુ થવાના છે તે અંગે કડક નિયમો મૂકવા શક્ય નથી, ન તો તેમના અવકાશ અને extent. There પણ ફરિયાદી માટે કેટલાક વાસ્તવિક પૂર્વગ્રહ હોવા જોઈએ; કુદરતી ન્યાયનું માત્ર તકનીકી ઉદ્ધંધન જેવી કોઈ વસ્તુ નથી.કુદરતી ન્યાયની જરૂરિયાતો કેસની હકીકતો અને સંજોગો, તપાસની પ્રકૃતિ, જે નિયમો હેઠળ ટ્રિબ્યુનલ કામ કરી રહ્યું છે, જેની સાથે વ્યવહાર કરવો તે વિષય વગેરે પર આધારિત હોવી જોઈએ.

ત્યારથી, આ અદાલતે ઘણા કિસ્સાઓમાં પૂર્વગ્રહના સિદ્ધાંતને સતત લાગુ કર્યો છે.ઉપરોક્ત ચુકાદા અને સમાન દ્રષ્ટિકોણ ધરાવતા અન્ય વિવિધ ચુકાદાઓનો સ્ટેટ બેંક ઓફ પટિયાલા વિ. માં સંપૂર્ણ ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે. એસ. કે. શર્માતે કિસ્સામાં, "પૂર્વગ્રહ" ના સિદ્ધાંતને વધુ વિસ્તૃત કરવામાં આવ્યો છે.રાજેન્દ્ર સિંહ વિરુદ્ધમાં આ જ સિદ્ધાંતનું પુનરાવર્તન કરવામાં આવ્યું છે. સ્ટેટ ઓફ એમ. પી. " ચુ. પી. માં આવાસ એવં વિકાસ પરિષદ વિરુદ્ધ. એલ. આર. અને અન્યો દ્વારા જ્ઞાન દેવી (મૃત) (૧૯૯૫) ૨ એસ. સી. સી. ૩૨૬], બંધારણીય ખંડપીઠે અવલોકન કર્યું:

".....બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો એલ. એ. અધિનિયમની કલમ ૫૦ (૨) હેઠળ આપવામાં આવેલ અધિકાર તેની સાથે કલેક્ટર તેમજ સંદર્ભ અદાલત દ્વારા પૂરતી નોટિસ આપવાનો અધિકાર ધરાવે છે, જેમની સમક્ષ વળતરની રકમ નક્કી કરવાની બાબત જે તારીખે હાથ ધરવામાં આવશે તે તારીખથી સંપાદનની કાર્યવાહી બાકી છે.એલ. એ. અધિનિયમની કલમ ૫૦ (૨) હેઠળ સ્થાનિક સત્તામંડળને આપવામાં આવેલા અધિકારને અમલમાં મૂકવા માટે જરૂરી હોવાથી આવી નોટિસની સેવા, તેથી, ઉપરોક્ત અધિકારનો અભિન્ન ભાગ ગણી શકાય અને આવી નોટિસ આપવામાં નિષ્ફળતા ઉપરોક્ત અધિકારના અસ્વીકારમાં પરિણમશે સિવાય કે તે દર્શાવી

શકાય કે સ્થાનિક સત્તામંડળને કલેક્ટર અથવા સંદર્ભ અદાલત સમક્ષ સંપાદનની કાર્યવાહીની પેન્ડન્સી વિશે જાણકારી હતી અને આવી નોટિસ આપવામાં નિષ્ફળતાને કારણે તેને કોઈ પૂર્વગ્રહનો સામનો કરવો પડ્યો નથી.

ગ્રેફાઈટ ઇન્ડિયા લિમિટેડ અને અન્ય વિરુદ્ધ દુર્ગાપુર પ્રોજેક્ટ લિમિટેડ અને અન્યો [૧૯૯૯) ૭ એસ. સી. સી. ૬૪૫] માં એવું માનવામાં આવ્યું છે કે કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોને માફ કરી શકાય છે.

વિલિયમ વેડ અને ક્રિસ્ટોફર ફોર્સીથ દ્વારા પૃષ્ઠ ૪૯૧ પર 'વહીવટી કાયદો', ૮મી આવૃત્તિમાં, એવું કહેવામાં આવ્યું છે:

".....સત્તાના વર્ણપટના બીજા છેડે, જાહેર સત્તાવાળાઓને હવે કુદરતી ન્યાયનો લાભ આપવામાં આવે છે, જેમ કે આ વિભાગના અંતે દર્શાવવામાં આવ્યું છે. મૂળભૂત રીતે સિદ્ધાંત કોઈ સરહદો દ્વારા મર્યાદિત નથી.

બીજી બાજુ તે લવચીક સિદ્ધાંત હોવો જોઈએ. માનવ-સાહસની થોડી સ્વતંત્રતા જાળવવા માટે હંમેશા આતુર ન્યાયાધીશો ભારપૂર્વક

જાણાવે છે કે 'કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતો ક્યારે લાગુ થવાના છે તે અંગે કડક નિયમો નક્કી કરવા શક્ય નથી: ન તો તેમના અવકાશ અને વિસ્તાર વિશે.બધું વિષય-વસ્તુ પર નિર્ભર કરે છે '.તેમની અરજી, જેમ તે વૈધાનિક અસર પર આધાર રાખે છે તેમ, હંમેશા કાયદાની યોજના અને કેસના વિષય સાથે સુસંગત હોવી જોઈએ.'નિષ્પક્ષ રમતની વિભાવનાના અમલીકરણમાં વાસ્તવિક લવચીકતા હોવી જોઈએ.ફરિયાદી પ્રત્યે કેટલાક વાસ્તવિક પૂર્વગ્રહ પણ હોવા જોઈએ:કુદરતી ન્યાયના માત્ર તકનીકી ઉદ્ધંધન જેવી કોઈ વસ્તુ નથી.

ખેતાન (ઈન્ડિયા) લિમિટેડ અને અન્યો ઓઆરએસ વિ.યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા એન્ડ ઓઆરઅને અન્યો [કેલ એલ. ટી. ૧૯૯૯ (૨) એચ. સી. ૪૭૮], અમારામાંથી એકે કહ્યું:

"કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોની વિભાવનામાં આમૂલ પરિવર્તન આવ્યું છે.દરેક કેસમાં એવું નથી હોતું કે ઉચ્ચ અદાલતો માત્ર એ આધાર પર રિટ અરજી સ્વીકારશે કે કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોનું ઉદ્ધંધન કરવામાં આવ્યું છે.સર્વોચ્ચ અદાલતે, સ્ટેટ બેંક ઓફ પટિયાલા એન્ડ અન્યો વિરુદ્ધ એસ. એસ. કે. શર્મા કેસમાં ૧૯૯૬ (૩)

એસ. સી. સી. ૩૬૪ માં સ્પષ્ટપણે જણાવ્યું છે કે કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોના ઉદ્ધંધનની ફરિયાદ કરતી વ્યક્તિએ આવા ઉદ્ધંધનને કારણે તેની સામે પૂર્વગ્રહ હોવાનું કારણ દર્શાવવું જોઈએ. સર્વોચ્ચ અદાલતે એવું માન્યું છે કે કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોનું ઉદ્ધંધન થયું હોવાનું કહી શકાય, જેમાં કોઈ સુનાવણી, કોઈ તક કે કોઈ નોટિસ આપવામાં ન આવી હોય ત્યારે હસ્તક્ષેપની જરૂર પડે છે. આ સંબંધમાં સંદર્ભ મેનેજિંગ ડિરેક્ટરને પણ આપી શકાય છે, E.C.I.L. v. બી. કરમરકર, AIR ૧૯૯૪ SC ૧૦૭૬ માં અહેવાલ આપ્યો હતો. પૂરક સોગંદનામામાં કરવામાં આવેલા આરોપોને પહોંચી વળવા માટે આયોગ દ્વારા અપીલકર્તા માટે વિદ્વાન વકીલને પૂરતી તક ન આપવાની અસર અંગેના પ્રશ્નની તપાસ જરૂરી છે. અપીલકર્તાને કેટલી હદે નુકસાન થયું છે તે એક એવો પ્રશ્ન હશે જે ઉચ્ચ ન્યાયાલયના નિર્ણયને પાત્ર બનશે. જ્યાં આવો વિવાદિત પ્રશ્ન ઊભો થાય છે, ત્યાં આ અદાલતના માનવામાં આવેલા અભિપ્રાયમાં, રિટ અરજી માત્ર એટલા માટે સ્વીકારવામાં આવશે નહીં કારણ કે કુદરતી ન્યાયના ઉદ્ધંધનનો આરોપ મૂકવામાં આવ્યો છે અને તેથી વધુ, આ પ્રકારના કેસમાં જ્યાં આવી દલીલ ભારતની સર્વોચ્ચ અદાલત સમક્ષ પણ ઉઠાવી શકાય છે. વહીવટી સંસ્થા

દ્વારા અધ્યક્ષતા કરાયેલ અપીલના મંચ અને અપીલ અદાલત તરીકે સર્વોચ્ચ અદાલત વચ્ચેનો તફાવત ધ્યાનમાં રાખવો પડશે.

કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતો, તે તુરં છે, તેને ખૂબ દૂર ન ખેંચવા જોઈએ.

૧૯૭૯ના C. A. નંબર ૨૮૦૯-૧૦ માં I. A. નંબર ૧ અને ૧૯ ઘનશ્યામદાસ ગુપ્તાએ ૩૦.૮.૧૯૯૮ પર અથવા તેની આસપાસ એવોર્ડને રદ કરવા માટે તેમના વાંધાઓ પાછા ખેંચવાની અરજી દાખલ કરી હતી; એવોર્ડ પસાર થયા પછી થયેલી વિવિધ ઘટનાઓને ધ્યાનમાં રાખીને. ઉપરોક્ત અરજીમાં કરવામાં આવેલી પ્રાર્થના નીચે મુજબ છે:

"અહીં સામાવાળા નંબર ૭ શ્રી ઘનશ્યામ દાસ ગુપ્તા વતી ઉઠાવવામાં આવેલા વાંધાઓને એકમાત્ર મધ્યસ્થી શ્રી પી. જે. ભિડે દ્વારા ૨૯મી જૂન, ૧૯૭૬ અને ૩૦મી જૂન, ૧૯૭૬ના રોજ પસાર કરવામાં આવેલા પુરસ્કારોના સંદર્ભમાં પાછા ખેંચવાની મંજૂરી આપવામાં આવે અને ઉપરોક્ત પુરસ્કારોને અદાલતનો નિયમ બનાવવામાં આવે. "

આમ, હકીકત એ છે કે ઘનશ્યામદાસ ગુપ્તાએ સ્પષ્ટપણે તેમના વાંધાઓ પાછા ખેંચી લીધા હતા.હવે તેઓ ૨૦૦૩ની અરજી એટલે કે આઈ. એ. G\P ૧૯ દાખલ કરીને તેમાંથી પાછા ફરવા માંગે છે, જેમાં તેમણે તેમના વકીલને મુક્ત કરવા માટે પ્રાર્થના કરી છે.

આ વચગાળાની અરજીમાં ઘનશ્યામદાસ ગુપ્તાએ આપેલા નિવેદનોને ધ્યાનમાં રાખીને, અમારો અભિપ્રાય છે કે આ તબક્કે, તેમને તેમના વકીલને બદલવાની મંજૂરી આપી શકાતી નથી, ખાસ કરીને એ હકીકતને ધ્યાનમાં રાખીને કે તેઓ ઘણા વર્ષો સુધી તેમના અગાઉના વલણ પર અડગ રહ્યા હતા.ઉપરોક્ત બાબતોને ધ્યાનમાં રાખીને, આઈ. એ. નંબર ૧ અને ૧૯ પર કોઈ આદેશ પસાર કરવામાં આવતા નથી.

વધુમાં, આ કેસમાં ઘનશ્યામદાસ ગુપ્તાએ પોતાનો વાંધો પાછો ખેંચી લેશે એમ કહીને અરજી દાખલ કરીને પોતાનો અધિકાર સ્પષ્ટપણે છોડી દીધો હતો. આપેલ કેસમાં આવા ત્યાગનો પક્ષકારની વર્તણૂક પરથી પણ અંદાજ લગાવી શકાય છે. જે બચાવપક્ષ અન્યથા ઘનશ્યામદાસ ગુપ્તાને ઉપલબ્ધ હતો તે કાર્યવાહીમાં ભાગ લેનારા અન્ય લોકો માટે ઉપલબ્ધ ન હોત. તેઓ ઘનશ્યામદાસ ગુપ્તા દ્વારા લેવામાં આવેલી અરજીનો લાભ ન લઈ શકે. કુદરતી ન્યાયના ઉદ્દંઘનની ફરિયાદ કરતા દરેક પક્ષે તેમને ન્યાયથી વંચિત રાખીને મધ્યસ્થી ટ્રિબ્યુનલના

ગેરવર્તણૂકને સાબિત કરવી પડશે. અપીલકર્તાએ બતાવવું પડશે કે તે અન્યથા પોતાનો કેસ રજૂ કરવામાં અસમર્થ હતો, જેનો અર્થ એ થશે કે બાબતો તેના નિયંત્રણની બહાર હતી અને તેને યોગ્ય રીતે આપવામાં આવેલી તકનો લાભ લેવામાં તેની પોતાની નિષ્ફળતાને કારણે નહીં.[જુઓ મિનિમેટલ્સ જર્મની વિ. ફર્કો સ્ટીલ લિમિટેડ [(૧૯૯૯) ૧ ઓલ ઇઆર (કોમ) ૩૨૫].રેનુસાગર પાવર કંપની લિમિટેડ વિરુદ્ધ આ અદાલતનો નિર્ણય. જનરલ ઇલેક્ટ્રિક કંપની [એ. આઈ. આર. ૧૯૯૪ એસ. સી. ૮૬૦] પણ કાયદાના ઉક્ત પ્રસ્તાવનો નિર્દેશક છે.

આ કેસની હકીકતો અને સંજોગોને ધ્યાનમાં રાખીને અમારો અભિપ્રાય છે કે ઘનશ્યામદાસ ગુપ્તાને મધ્યસ્થતાની કાર્યવાહીમાં ભાગ લેવાની યોગ્ય તક આપવાનો ઇનકાર કરવામાં આવ્યો હોવાનું ન કહી શકાય.

જ્યાં સુધી અન્ય આધારની વાત છે, જેને ઉચ્ચ અદાલતની તરફેણ મળી હતી, એટલે કે, મધ્યસ્થીએ પક્ષકારોને તેમને પત્ર જારી કરવા કહ્યું હતું કે તેમના એવોર્ડ પર સવાલ ઉઠાવવામાં નહીં આવે, તે એવોર્ડને રદબાતલ બનાવશે કારણ કે તેના પર કાર્યવાહી કરવામાં આવી ન હતી અને હકીકતમાં કોઈ પત્ર જારી કરવામાં આવ્યો ન હતો.મધ્યસ્થીએ વિવાદોની વિશિષ્ટ પ્રકૃતિને ધ્યાનમાં રાખીને અને તમામ વિવાદોનો અંત આવે તે જોવા માટે આમ કર્યું હોવું જોઈએ.

અન્ય ઇન્ટરલોક્યુટરી એપ્લિકેશન્સ:

કેટલીક વચગાળાની અરજીઓ દાખલ કરવામાં આવી છે, જેમાંથી કેટલીક સાથે વ્યવહાર કરવો જરૂરી છે.

સી.એ.માં. અ.ા.એ. નં. ૧૫ નં. ૨૮૦૯/૧૯૭૯:

મેસર્સ ઓમરાવ ઇન્ડસ્ટ્રિયલ કોર્પોરેશન પ્રાઇવેટ લિમિટેડ, કાનપુર અને ઓઇલ કોર્પોરેશન ઓફ ઇન્ડિયા પ્રાઇવેટ લિમિટેડ, કાનપુરની મિલકતોની હરાજી પર રોક લગાવવા માટે અહીંના એક પક્ષકારના કહેવા પર આઇ. એ. નંબર ૧૫ દાખલ કરવામાં આવ્યો છે. આ અદાલતે ૨૦.૧.૨૦૦૩ ના આદેશ દ્વારા મિલકતોની હરાજી પર રોક લગાવી હતી. આ હરાજી ડેટ રિકવરી ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા જારી કરાયેલ વસૂલાત પ્રમાણપત્રના સંદર્ભમાં બેંક ઓફ બરોડાના કહેવા પર યોજવામાં આવી હતી. આ કાર્યવાહી બેંક દ્વારા ન્યાયી ગીરો અને બાંયધરીના અમલીકરણ માટે શરૂ કરવામાં આવી હતી. મધ્યસ્થી દ્વારા અપાયેલા ચુકાદાને અલગ રાખવો જોઈએ કે નહીં તે પ્રશ્ન સાથે તૃતીય પક્ષ અને કંપની વચ્ચેના વિવાદને કોઈ લેવાદેવા નથી. નાનું જોડાણ ગમે તે હોય, તેને આ અપીલમાં ઉશ્કેરવાની મંજૂરી આપી શકાતી નથી. પક્ષકારોએ કાયદામાં તેમના માટે ઉપલબ્ધ એવા ઉપાયો અપનાવવા

જોઈએ. ૨૦.૦૧.૨૦૦૩ તારીખનો વચગાળાનો આદેશ ખાલી કરવામાં આવ્યો છે.

૧૯૭૯ના સી.એ.માં. અ.ઈ.એ. નં. ૧૭:

સામાવાળા નં. ૧૨ થી ૧૫ ના કાનૂની વારસદારો દ્વારા પ્રાપ્તકર્તાની નિમણૂક માટે પણ અરજી દાખલ કરવામાં આવી છે. આ અપીલમાં અમારી વિચારણા માટે મર્યાદિત પ્રશ્ન ઊભો થાય છે તે હકીકતને ધ્યાનમાં રાખીને, ઉપરોક્ત અરજી પર કોઈ આદેશ પસાર કરવો અમારા માટે યોગ્ય ન પણ હોઈ શકે. જો કોઈ જરૂરિયાત ઊભી થાય, તો પક્ષો યોગ્ય મંચ સમક્ષ યોગ્ય કાર્યવાહી શરૂ કરવા માટે યોગ્ય અરજી દાખલ કરી શકે છે.

૧૯૭૯ના સી.એ. નં. ૨૮૦૯ માં અ.ઈ.એ. નંબર ૩

૧૯૯૮ની અવમાનની અરજી નંબર ૪૮૪:

૨૧.૯.૧૯૭૯, ૧૬.૮.૧૯૮૨ અને ૨૦.૧૦.૧૯૮૨ ના આ અદાલતના આદેશોના કથિત ઉલ્લંઘન માટે આ અદાલતના તિરસ્કાર માટે કાર્યવાહી શરૂ કરવા માટે અરજીઓ દાખલ કરવામાં આવી છે. અરજદારના જણાવ્યા અનુસાર, અપીલકર્તા નં. ૨ અને ૯ અને સામાવાળા નં. ૧ થી ૪, ૭, ૧૯, ૨૨ અને ૨૮ એ

૧૬.૮.૧૯૮૨ ના હુકમનું ઉલ્લંઘન કરતા કથિત ભાડૂત અધિકારોને સમર્પણ કરીને ઉપરોક્ત આદેશોનું ઉલ્લંઘન કર્યું છે. વધુમાં એવો આક્ષેપ કરવામાં આવે છે કે અન્ય કેટલાક અપીલકર્તાઓ અને પ્રતિવાદીઓએ આ જ રીતે આ અદાલત દ્વારા પસાર કરાયેલા વચગાળાના આદેશોનું ઉલ્લંઘન કર્યું છે. અવમાનની અરજી પર કોઈ આદેશ પસાર કરવામાં આવ્યો હોય તેવું લાગતું નથી. માત્ર એક નિર્દેશ જારી કરવામાં આવ્યો હતો કે આ બાબતને અંતિમ સુનાવણી સમયે ધ્યાનમાં લઈ શકાય.

અપીલ લાંબા સમયથી પડતર હતી તે હકીકતને ધ્યાનમાં રાખીને, આ અદાલત હવે તથ્યાત્મક વિવાદો પર ચુકાદો આપે તે સલાહભર્યું નથી.આમ, અમે ઉપરોક્ત અરજીઓ પર કોઈ આદેશ પસાર કરવાનો ઇરાદો ધરાવતા નથી.

જો કે, અમે અવલોકન કરી શકીએ છીએ કે જો કોઈ પ્રસંગ ઊભો થાય તો સંબંધિત પક્ષો દ્વારા અમલની અદાલત સમક્ષ યોગ્ય કાર્યવાહી શરૂ કરી શકાય છે.

મૃત સામાવાળા નંબર ૫ ના એલ. આર. ના અવેજી માટે ૧૯૭૯ ના સી. એ.

<આઈ. ડી. ૧> માં આઈ. એ. નંબર:

આઈ. એ. ની મંજૂરી છે.

આઈ. એ. નં. અપીલકર્તા નંબર ૯ અને ૧૦ વતી વી/એ પાછી ખેંચવા માટે
૧૯૭૯ની માં. સી.એ. નંબર ૨૮૦૯-૧૦:

કોઈ આદેશ પસાર કરવાની જરૂર નથી.

ઉપરોક્ત કારણોસર, વિવાદિત ચુકાદાને ટકાવી શકાતો નથી જે તે મુજબ રદ
કરવામાં આવે છે. આ અપીલને મંજૂરી છે.મધ્યસ્થી દ્વારા આપવામાં આવતા
ચુકાદાને અદાલતનો નિયમ બનાવવામાં આવે છે.એવોર્ડ દ્વારા આવરી લેવામાં
આવેલી મિલકત સંબંધિત કોઈપણ વ્યવહાર આ નિર્ણયને આધિન રહેશે.
કાર્યકારી અદાલત આ બાબતોની તપાસ કરશે. જો કે, કેસની હકીકતો અને
સંજોગોમાં, ખર્ચ અંગે કોઈ આદેશ રહેશે નહીં.

અરજીઓને મંજૂરી અપાઈ

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને
તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા

ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.